

Gemeente Groningen

Capaciteitsonderzoek sportaccommodaties

17 april 2024

Opdracht

- Gezamenlijke opdracht

- Vierjaarlijks capaciteitsonderzoek sportaccommodaties:
 - Binnensport, buitensport, zwembaden, ijsaccommodaties
 - Capaciteit en behoefte (huidig, 2035, 2040)
 - Aanbevelingen (huidig, 2035, 2040)

- Meer dan in 2019/2020:
 - Studentensportaccommodaties volledig meegenomen
 - Dieper ingaan op tennis, padel en squash
 - Dieper ingaan op private accommodaties (waar mogelijk)

Proces

- Klankbordgroep

- Enquête:
 - Respons: 182 verenigingen (51%), 45 onderwijsinstellingen (51%)
 - Non-respons: vooral 'kleine' huurders

- Nader contact:
 - Verenigingen
 - Sportbonden

- Analyse informatie Sport050 en studentensport

Van analyse naar mogelijke maatregelen

- Huidige verhouding vraag/aanbod
 - Prognoses, trends en ontwikkelingen
 - Toekomstige verhouding vraag/aanbod
 - Afwegingen op basis van beleidsuitgangspunten
 - Mogelijke maatregelen
-
- ```
graph TD; A[‣ Huidige verhouding vraag/aanbod] --> B[‣ Prognoses, trends en ontwikkelingen]; B --> C[‣ Toekomstige verhouding vraag/aanbod]; C --> D[‣ Afwegingen op basis van beleidsuitgangspunten]; D --> E[‣ Mogelijke maatregelen];
```

# Beleidskaders gemeente

- › Sport- en bewegvisie 2021+
- › Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2021 – 2025
- › Uitgangspunten:
  - › Optimale benutting sportaccommodaties
  - › Streven naar open sportparken
  - › Gebiedsgerichte positionering sportvoorzieningen
  - › Financieel verantwoord

# Prognoses, trends en ontwikkelingen

- † Bevolkingsgroei:
  - ‡ Vooral in West (jonge gezinnen, 65+) en Oost (jonge gezinnen)
  - ‡ Krimp buiten de stad
- ‡ Gebiedsontwikkelingen
- ‡ Leerlingenprognoses:
  - ‡ Hoger onderwijs: -6% in 2033
  - ‡ Basis- en voortgezet onderwijs:
- ‡ Trends maatschappij, sport en accommodaties (zie bijlage 5)

|                          | 2023           | 2030           | 2035           | 2040           |
|--------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| 0 tot 20 jaar            | 43.322         | 43.775         | 43.747         | 44.153         |
| 20 tot 65 jaar           | 160.303        | 169.171        | 171.096        | 173.486        |
| 65+ jaar                 | 37.288         | 44.065         | 47.658         | 50.221         |
| <b>totaal</b>            | <b>240.913</b> | <b>257.011</b> | <b>262.501</b> | <b>267.860</b> |
| <b>groei t.o.v. 2023</b> | -              | 7%             | 9%             | 11%            |

|             | inwoners<br>2023 | 2030 | 2035 | 2040 |
|-------------|------------------|------|------|------|
| Centrum     | 24.563           | 5%   | 3%   | 1%   |
| Oude Wijken | 46.534           | 6%   | 8%   | 9%   |
| Zuid        | 55.196           | 5%   | 4%   | 3%   |
| West        | 50.315           | 11%  | 17%  | 20%  |
| Oost        | 36.197           | 13%  | 22%  | 31%  |
| Ten Boer    | 7.323            | -1%  | -2%  | -3%  |
| Haren       | 20.785           | -2%  | -3%  | -4%  |

| <b>groei t.o.v. 2023</b> | <b>2030</b> | <b>2035</b> | <b>2040</b> |
|--------------------------|-------------|-------------|-------------|
| basisonderwijs           | -1%         | 1%          | 1%          |
| voortgezet onderwijs     | -2%         | -5%         | -3%         |

# Zwembaden

## Vraag en aanbod

- Huidige situatie:
  - Algemeen: overcapaciteit gemeentelijke zwembaden, niet in WAS
  - Onvervulde behoefte verenigingen
  - Knelpunten: in 25-meterbaden, op doordeweekse avonden, bij verenigingszwemmen

- Toename behoefte gemeentelijke baden:

- Capaciteit ontoereikend voor:
  - Banen zwemmen
  - Verenigingen/verhuur

|                      | 2035          | 2040          |
|----------------------|---------------|---------------|
| recreatief zwemmen   | 24.100        | 29.900        |
| doelgroepen          | 7.100         | 10.000        |
| les zwemmen          | 2.700         | 3.900         |
| verenigingen/verhuur | 8.600         | 11.900        |
| scholen              | 100           | 100           |
| <b>totaal</b>        | <b>42.600</b> | <b>55.800</b> |
| toename t.o.v. 2019  | 9%            | 12%           |
| toename t.o.v. 2022  | 12%           | 16%           |

- Lichte afname behoefte WAS, maar knelpunten blijven

# Zwembaden

## Mogelijke maatregelen

- Afwegingen gemaakt op basis van beleidskaders
- Extra 25-meterbadwater Groningen-stad:
  - 25-meterbad Kardingse met 10 i.p.v. 6 banen → A-accommodatie zwemwedstrijden
  - Vanuit oogpunt van *benodigde capaciteit* geen reden voor langer bad (50 m. x 5 banen onlogisch)
- WAS: verbreden 25-meterbad nu niet realistisch
- Kans voor Groningen als geheel: extra behoefte gemeente + studentensport → 25-meterbad Kardingse met 12 banen, met als opties:
  - 1 x 25 m. x 12 banen
  - 2 x 25 m. x 6 banen
  - 1 x 50 m. x 6 banen (eventueel met keerwand)



# Binnensport

## Vraag en aanbod

- ❖ Huidige situatie:
  - Ruim voldoende tot zeer goede bezetting, behalve:
    - Overdag in sommige grotere accommodaties
    - 's Avonds en in weekend in kleinere accommodaties
  - Niet-gemeentelijke accommodaties broodnodig voor behoefte
  - Sterke onvervulde behoefte uren sporthallen en sportzalen:
    - Zaalhockey
    - Overige 'gemeentelijke' verenigingssport
    - Studentensport
  
- ❖ Toekomstige behoefte:
  - Gemeentelijke accommodaties: aanzienlijke groei uren sporthallen en gymzalen
  - Studentensport: beperkte groei uren sporthallen
  - Sporthalcapaciteit ontoereikend, overige capaciteit toereikend

# Binnensport

## Mogelijke maatregelen

- Extra sporthalcapaciteit Groningen-stad: op langere termijn 3 stuks
- Blaashal voor zaalhockey: plannen GHBS
- Clusteren (verouderde) gymzalen in sporthal/-zaal
- Continueren gebruik gymzalen gemeente door studentensport
- Eventueel gebruik nieuwe sporthallen door studentensport, maar pas bij voldoende capaciteit voor gemeentelijke verenigingen

# IJsaccommodaties

## Vraag en aanbod

- Huidige situatie:
  - Nauwelijks ruimte voor extra gebruik 400-meterbaan en ijshal
  - Onvervulde behoefte: uren ijshal, sluitingsperiode ijshal
  
- Toekomstige behoefte:
  - Capaciteit ijshal en 400-meterbaan ontoereikend voor verenigingsbehoefte

|                      | 2035          | 2040          |
|----------------------|---------------|---------------|
| recreatief schaatsen | 4.100         | 5.100         |
| schaatslessen        | 100           | 100           |
| scholen              | 100           | 100           |
| verenigingen         | 6.300         | 8.500         |
| <b>totaal</b>        | <b>10.600</b> | <b>13.800</b> |

# IJsaccommodaties

## Mogelijke maatregelen

- ❖ Bouw extra 30 x 60 meter ijsvloer (bijv. op middenterrein 400-meterbaan)
- ❖ Op 400-meterbaan soms keuze nodig tussen individueel gebruik en verenigingsgebruik
- ❖ Eventueel kortere sluitingsperiode ijshal

# Tennis, padel en squash

## Vraag en aanbod

- Huidige situatie:
  - Tennis outdoor:
    - Hoge baandruk stad en ACLO
    - Onvervulde behoefte GLTB, ACLO (en Smashing)
  - Tennis indoor:
    - Onvervulde behoefte Cream Crackers, GLTB (en Smashing)
  - Padel: zeer hoge baandruk en onvervulde behoefte Cream Crackers, ACLO
  - Squash: onvervulde behoefte individuele gebruikers ACLO
  
- Toekomstige behoefte:
  - Niet-studentensport: toename behoefte tennis, padel, squash
  - Studentensport: toename behoefte padel
  - Capaciteit ontoereikend

# Tennis, padel en squash

## Mogelijke maatregelen (los van wie verantwoordelijk is)

- Tennis:
  - Blaashal Cream Crackers over 4 outdoorbanen (sinds oktober 2023)
  - Gebruik indoorcapaciteit ACLO door niet-studentensport
  - 4 outdoorbanen in oosten stad
  - 5 outdoorbanen ACLO
  
- Padel:
  - 4 extra banen Cream Crackers
  - Minstens 2 banen ACLO
  
- Squash: minstens 1 baan ACLO

# Voetbal

## Vraag en aanbod huidig

- Gemeente als geheel: voldoende capaciteit wedstrijden, trainingen en kleedkamers
- Wedstrijdcapaciteit:
  - Richtlijn: tekorten op diverse sportparken
  - Praktijk: marge in richtlijn gebruiken, passen en meten, geen ruimte voor groei
  - Richtlijn: op 4 sportparken > 1 veld overschot
- Trainingscapaciteit:
  - Richtlijn: 2 sportparken met tekort (praktijk: 1)
  - 6 sportparken waar verenigingen tekort ervaren: vaker/langer trainen, niet op vrijdag, 1 team/veld, veld niet (kunnen) gebruiken
  - Richtlijn: op 6 sportparken > 10 uur/week overschot
- Kleedkamers en teamlockers:
  - Richtlijn: aantal kleedkamers vrijwel overal voldoende
  - 5 sportparken waar verenigingen tekort ervaren
  - Geen teamlockers (m.u.v. Kardinge)

# Voetbal

## Vraag en aanbod toekomst

- Gemeente als geheel: groei behoefte:
  - Vooral in West en Oost, maar ook krimp in sommige gebieden
  - Bij seniorenteam en in mindere mate jeugdteams
  - Bij vitale verenigingen met meisjes- en damesvoetbal
  - Zorgt voor tekorten veld- en kleedcapaciteit
- Studentensport: continuering huidige situatie



# Voetbal

## Mogelijke maatregelen

- › Beter benutten:
  - › Spreiding behoefte over speeldagen en sportparken
  - › Verlengen capaciteit wedstrijddag en trainingdagen t.o.v. richtlijn
  - › Aanpassing wedstrijdplanning zaterdag t.b.v. druk kleedkamers
  - › Herverdeling kleedkamers en teamlockers sportpark Kardingse
  
- › Conditie natuurgrasvelden waar nodig verbeteren
  
- › Capaciteitsuitbreiding:
  - › Natuurgras vervangen door kunstgras
  - › Meer teamlockers
  - › Uitbreiding veldcapaciteit in Oost en West:

| jaar                | 2035                             | 2040                |
|---------------------|----------------------------------|---------------------|
| <b>uitbreiding</b>  |                                  |                     |
| - volgens richtlijn | 6 (kunstgras)velden              | 7 (kunstgras)velden |
| - praktijk          | 4 (kunstgras)velden              | 5 (kunstgras)velden |
| <b>vermindering</b> | in krimpgebieden mogelijk afname |                     |

# Hockey

## Vraag en aanbod

- Huidige situatie:
  - Richtlijn: overal tekort veldcapaciteit en kleedkamers
  - Praktijk:
    - Zaterdag: GHBS en HC Groningen (vrijwel) vol, nauwelijks gebruik bij Zernike
    - Zondag: GHBS en Zernike (vrijwel) vol, ruimte bij HC Groningen
    - “Echte hockeyers douchen niet!”
  - Sinds november 2023: HC Martinus
  
- Toekomstige situatie:
  - GHBS: toename behoefte zondag → meer druk op capaciteit
  - HC Groningen: afname behoefte zaterdag → minder druk op capaciteit
  - Zernike: stabiele behoefte → continuïteit
  - HC Martinus: ?

# Hockey

## Mogelijke maatregelen

- Beter benutten:
  - Spreiding behoefte over speeldagen
  - Spreiding behoefte over sportparken: gebruik Zernike door niet-studentensport
- Capaciteitsuitbreiding:
  - Extra veld GHBS, HC Groningen of nieuw sportpark (betere spreiding)
  - Extra veld Zernike
  - Extra teamlockers

# Overige buitensport

## Vraag en aanbod en mogelijke maatregelen

- Korfbal:
  - Overcapaciteit, vooral bij verenigingen zonder combigebruik
  - Gebruik overcapaciteit in Hoogkerk voor opvangen extra behoefte voetbal in West
  
- Overig:
  - Atletiek: wens ATC '75: 400-meter grasbaan
  - Honk- en softbal: wens Caribe: veldverlichting
  - Rugby: wens GSRC: Corpus den Hoorn → Zernike (GSRC = studentensport)
  - Beachhandbal: wens V&S: beachvelden
  - Beachvolleybal:
    - Wens BVCG: extra veldcapaciteit Coendersborg
    - Wens Tweeslag: extra veldcapaciteit Zernike
    - Koppelkansen

# Koppelkansen gemeente-/studentensport

| type accommodatie | koppelkans                                                                                                                                                |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zwembaden         | combineren extra behoefte gemeentelijke zwembaden met extra behoefte studentenzwemsport in nieuw, groter Kardinge                                         |
| binnensport       | gebruik nieuwbouw gemeentelijke sporthallen door studentensportverenigingen (bij voldoende capaciteit voor gemeentelijke verenigingen)                    |
| tennis            | gebruik indoorcapaciteit tennis bij ACLO Sportcentrum door niet-studentensportverenigingen                                                                |
| voetbal           | gebruik sportpark Selwerd als tijdelijke oplossing voor verlies 1 voetbalveld sportpark Zernike tijdens nieuwbouw ACLO Sportcentrum (en eventueel daarna) |
| hockey            | gebruik huidige velden (en eventueel vijfde veld) sportpark Zernike door gemeentelijke verenigingen (op wedstrijddagen)                                   |
| rugby             | verhuizing GSRC naar sportpark Zernike, waardoor capaciteit vrijkomt op sportpark Corpus den Hoorn                                                        |
| beachvolleybal    | combineren extra behoefte Tweeslag met extra behoefte gemeentelijke verenigingen op sportpark Coendersborg                                                |
| beachvolleybal    | gebruik capaciteit beachvolleybal op sportpark Zernike door niet-studentensportverenigingen                                                               |

## ‘Synergie tussen expertises’



beleidsontwikkeling &  
marketing



beheer &  
exploitatie



huisvesting &  
programmamanagement



aanbesteden &  
projectmanagement